

Vítejte - náš 1. den

Na chvílku se zamyslete nad tím, co byste si dneska odsud rádi odnesli. 😊

Dánské zákonodárství

STÁT

Demokraticky volený parlament je odpovědný mj. za zákonodárství. Ministerstva pokrývají různé oblasti zájmu, mj. ministerstvo sociálních věcí.

REGIONY (KRAJE)

Dánsko je rozdělené do 5 regionů. Regiony mj. dohlíží na to, aby zákony přijaté parlamentem byly implementovány a dodržovány, mj. ve vztahu k zákonu o službách. Regiony se ekonomicky zodpovídají státu i komunám.

KOMUNY (OBCE)

V Dánsku máme 98 komun a všechny spadají pod nějaký region. Mají vlastní rozpočet. Komuny se zabývají vyřizováním a sledováním občanskoprávních záležitostí.

V Dánsku se platí daně státu, ale menší část daní se platí i komuně. Asi 45 % platu jde na daně.

Ekonomie

Parlament schvaluje rozpočet. Vždy jednou za rok.

Parlament schválil zákon o službách.

Regiony mají finanční rámec, se kterým si většinou hospodaří sami a menší ekonomický rámec mají i komuny.

Regiony musí část financí dát k dispozici a vytvořit rámec pro to, aby zákon o službách mohl být dodržen. Některé instituce jsou regionální.

Komuny vytvářejí rozpočet s ohledem na ekonomický rámec daný státem i regiony na základě legislativy – v tomto případě zákona o službách.

Komuny musí implementovat zákon o službách ve vztahu k obecním institucím.

ZÁKON O SLUŽBÁCH

Účelem zákona o službách je:

- nabídnout poradenství a podporu, aby se předešlo sociálním problémům.
- nabídnou řadu všeobecných služeb, které mohou mít i preventivní charakter.
- *přihlížet k potřebám vyplývajících ze snížených fyzických nebo psychických schopností nebo zvláštních sociálních problémů.*

Financování hendikepovaného občana je tedy úkolem státu, regionu i komuny.

Viso

VISO

Národní organizace pro znalosti a speciální poradenství poskytuje poradenství v sociální oblasti a v oblasti speciálního vzdělávání. Poradenství organizace VISO přispívá k tomu, aby specializované vědomosti pomáhaly tam, kde jsou potřeba.

Od dítěte k dospělému

Když občan s diagnózou dosáhne 18 let, přejde pod oddělení pro hendikepované dospělé v komuně, kde má bydliště. Ve spolupráci se zaměstnanci, kteří byli s občanem do dosažení plnoletosti v kontaktu, je posouzena pracovní schopnost. Většina dostane důchod, který odpovídá dánské minimální mzdě, a ze kterého platí daně stejně jako všichni ostatní Dánové.

Od dítěte k dospělému

Nabídkový portál

Když hendikepované dítě dosáhne 18 let, je komuna povinna mu poskytnout nabídku nehledě na hendikep a funkční úroveň.

Všechna zařízení – jak soukromá tak obecní - jsou povinna zařízení popsat pro „Nabídkový portál“, což je dánský národní archív, kde jsou popsány jak fyzické poměry v zařízení tak jejich pedagogika: teorie, modely a metody, také hodnoty a přístupy. Dále finance a „speciality“. Na základě tohoto portálu mohou sociální pracovníci vybrat bydlení / zařízení pro klienta.

Mezioborová spolupráce

Příklady mezioborové spolupráce:

Komuna – stanovuje cíle

Psychiatrie (oligofrenní tým)

Fyzioterapie

Ergoterapie

Lékař

Zaměstnání, dílny

Atd.

Personál v místě bydlení klienta je považován za primární v kontaktu s ostatními spolupracujícími partnery. Každého čtvrt roku je vypracována zpráva o stavu klienta a jednou ročně se koná schůze ohledně stavu klienta.

Náklady na vše výše uvedené jsou hrazeny komunou / státem.

Další mezioborová spolupráce:

Jízda na koni

Plavání

Zubař

Optik / brýle

Náklady na výše uvedené si hradí klient, ale může požádat o finanční podporu, pokud se prokáže, že je pro klienta nutné, aby se výše uvedených aktivit zúčastnil nebo je využil.

Přestávka na kávu ☺

Kazuistika

Např: Anne má diagnózu autistického spektra – má mentální retardaci a je částečně ochrnutá na levou stranu. Její funkční úroveň odpovídá 4 rokům a její úroveň porozumění odpovídá 2 rokům. Do svých 18 let bydlela doma a chodila do speciální školy. V Dánsku je povinné vzdělávání, takže stát musí nabídnout jak základní školy, tak speciální školy podle potřeby. Rodiče také byli do jejích 18 let jejími opatrovníky.

Po dovršení 18 let je dospělá a čeká ji nové posouzení ohledně financí a nabídky bydlení. Ve spolupráci s komunou, pedagogickými pracovníky a rodinou se posoudí, jestli má Anne schopnost pracovat nebo „life capacity“. Pokud má pracovní schopnost, musí jí komuna nabídnout práci nebo STU – tzn. Speciálně přizpůsobené vzdělání. Pokud má „jen“ life capacity, pak jí komuna vyplácí důchod, ze kterého platí daně a může si z něho hradit svoje výdaje.

Anne bude bydlet v zařízení. V Dánsku jsou obecní i soukromá zařízení s ubytováním. Pokud by bydlela v soukromém zařízení, komuna jí koupí a zaplatí místo. Anne bude platit nájem a stravu ze svého důchodu. Komuna může zakoupit jak „interní“ místo nebo místo v jiné komuně – stejně tak to platí i pro zaměstnání.

Byty v zařízení musí mít nejméně 75 m² včetně společného prostoru. Většina bytů mívá tak 55 m² a všechny mají obývací pokoj, ložnici a koupelnu a malou kuchyňku. Když se jedná o byt s normální kuchyní, mohou klienti požádat příspěvek na bydlení jako všichni občané bydlící v nájmu. Pokud mají malý příjem, mohou získat příspěvek na bydlení pro příjemce důchodu.

Anne se nastěhuje, dostane důchod, příspěvek na bydlení, platí nájem a stravu, také léky a všechny osobní potřeby. Personál je placený zařízením. Zařízení je „provozováno převážně obcí“, ale odpovědný je ředitel zařízení.

Anne chodí každý den od 9 do 15 do denního stacionáře, který je přímo přizpůsobený jejím potřebám. Komuna platí za místo ve stacionáři (kromě zvláštních aktivit/výletů).

Když komuna kupuje místa, kupuje zároveň určité služby / cíle pro klienta. Cíle se stanovují ve spolupráci s personálem v bydlení.

Spolupráce mezi institucemi v rámci komuny

Než se Anne přestěhuje do našeho bydlení, dochází 1-2 z našich zaměstnanců do jejího původního bydlení. Pokud bydlí doma, pak do stacionáře. Zúčastňujeme se jejího běžného dne a pokoušíme se s ní navázat vztah a zároveň vidíme, jak žije a na co je zvyklá, takže pak se u nás snažíme vytvořit známé prostředí, aby ji to uklidnilo. Předání písemností a zpráv probíhá elektronicky. (O tom více po přestávce).

První týden po přestěhování Anne doprovází 1-2 původní zaměstnanci a účastní se služby s našimi zaměstnanci, aby Anne nepřišla o blízké lidi než si u nás vytvoří alespoň trochu pocitu bezpečí.

Obecně si instituce vypomáhají a učí se od sebe, i když každá mívá nějakou specialitu. Např. naše zařízení velmi úzce spolupracuje s „Mozkovým centrem Jih“, které pracuje se získanými vadami po zranění i vrozenými vadami.

Také se pořádá mnoho akcí sociálního charakteru, např. festivaly apod. pro klienty napříč institucemi (video).

Přestávka na oběd

GPDR

Obecné nařízení ohledně ochrany osobních údajů (GDPR) je zákon platný po celé EU, který kontroluje, jak firmy a jiné organizace nakládají s osobními údaji.

Je to ta nejdůležitější iniciativa v oblasti ochrany dat za posledních 20 let a má velký vliv na všechny organizace po celém světě, kteří mají co do činění s občany EU.

Legislativa stanovuje přísné požadavky na postupy zpracování dat, transparentnost, dokumentaci a souhlas uživatele. Účelem je vrátit jednotlivci kontrolu nad svými údaji a chránit „základní práva a svobody fyzických osob“.

Nexus

Nexus je společný datový program v komunitě Aabenraa. VŠECHNY instituce mají přístup do programu Nexus – k občanům, ke kterým mají povolený přístup, tedy klientům, se kterými pracují. Domovy seniorů, stacionáře, chráněná bydlení, zdravotní sestry, ergoterapeuti, fyzioterapeuti, sociální pracovníci atd.

Denně se do programu Nexus zapisují pozorování, posouzení rizik, potvrzuje se podání léků atd. V programu Nexus komunikujeme interně v rámci komunity ve smyslu „bezpečné komunikace“. Ve všech institucích jsou zaměstnanci, kteří jsou zodpovědní za Nexus a „superuživatelé“.

Nexus je propojen s **FMK**:

Fælles Medicinkort (FMK) – Společná léková karta – dává občanům a zdravotnickým pracovníkům přístup k informacím o léčbě a očkování občana. Účelem karty FMK je zabránit chybám v medikaci. Nejčastěji do karty FMK zapisuje lékař, zdravotnický personál v institucích ho vždy aktualizuje.

Souhlas a opatrovnictví

Pokud je zapotřebí předat osobní údaje někomu dalšímu (např. kvůli pasu), musí buď klient nebo opatrovník k tomu podepsat souhlas.

Souhlas je písemné vyjádření souhlasu s určitým úkonem. Souhlas znamená, že dobrovolně dáváte souhlas k nějakému úkonu. Souhlas může být z definice udělen pouze dobrovolně, nikoli pod nátlakem, neboť pak by to nebyl dobrovolný souhlas.

Opatrovnictví: Pokud se někdo nemůže postarat o svoje osobní a finanční záležitosti, může dostat opatrovníka. Také můžete mít jen finančního nebo jen osobního opatrovníka.

O udělení opatrovnictví rozhoduje soud.

Studenti a klienti s PAS

V Dánsku je vzdělání pedagogického pracovníka bakalářské vzdělání, které trvá 3,5 roku. Během studia musí absolvovat 3 praxe v zařízení.

Jedna sedmitýdenní praxe na začátku studia

Dvě šestiměsíční praxe – během praxe dostávají plný plat

Studenty přijímáme jen na šestiměsíční praxi, protože vytvoření alespoň nějakého vztahu zabere nejméně první tři měsíce a další tři měsíce se dá pracovat pedagogicky.

Sedmitýdenní praxe by naše klienty víc zmátla než aby jim byla k dobru. Objevit se a zase zmizet, to s autismem nejde dohromady.

Naši studenti se u nás často na nějakou dobu „zaseknou“ buď jako doprovod, dobrovolníci nebo záskok.

Máme povinnost vyučovat na univerzitě – takové kurzy například mívám já.

Doprovod

Občané mezi 12 a 67 lety s hendikepem mají možnost získat doprovod. To znamená, že mohou dostat 15 hodin doprovodu za měsíc na účel, o kterém si sami rozhodnou.

Nejprve napíší žádost. Komuna pak posoudí, jestli je doprovod potřeba a případně udělí povolení.

§ 4. Doprovod není sociálně pedagogická pomoc, ale pouze doprovod na aktivity, o jejichž obsahu si klient sám rozhodne, a je tak omezen na osoby, které mohou požádat o individuální doprovod bez sociálně pedagogického obsahu.

Příklady doprovázení našich klientů: badminton, malování, koncerty, jízda autobusem na návštěvu domů.

Dobrovolníci

Měli jsme a pořád máme problémy sehnat dobrovolníky, kteří by se účastnili aktivit s klienty.

Vyzkoušeli jsme následující:

Den otevřených dveří pro lidi z blízkého okolí, což způsobilo, že už jsme si nebyli tak cizí, když jsme se potkali ve městě, ale žádné dobrovolníky to nepřineslo.

Kolegové, kteří odešli do důchodu, často působili po několik let jako dobrovolníci pro nějakého klienta.

Různá sdružení nabízejí všelijaké akce připravené dobrovolníky, ale jen zřídka dobrovolnické aktivity s individuálními klienty.

Existují dobrovolnické kavárny, ale zřídka pro naše klienty.

Dávali jsme inzerát do novin, kde jsme hledali dobrovolníky, kteří by např. hráli badminton s jedním z našich klientů. Je to obtížné, když se jedná o kontakt jednoho dobrovolníka na jednoho klienta...

NĚJAKÉ DOBRÉ NÁPADY??????

Úvahy....

Co si z dneška odnesete?

Díky za dnešek 😊 a uvidíme se zítra